

## Yo'el

*Qekatkə apiti Pərwərdigarning künigə  
bexarət beridu*

<sup>1</sup> Pərwərdigarning Petuelning oqli Yoeləğa qüxkən sözi: —

<sup>2</sup> «I kərilar, anglanglar;

Zeminda barlıq turuwatқан һөmməylən, kulak selinglar;

Өz künliringlarda yaki ata-bowiliringlarning künliridimu xundak bir ix bolup bakқанmu?

<sup>3</sup> Baliliringlarəğa xuni eytip beringlar,

Baliliringlar öz balilirioğa eytsun,

Ularmu kelər dəwrgə eytsun: —

<sup>4</sup> «Qixligüqi kurt» qalduroqanni qekatkə yəp boldi,

Qekatkə qalduroqanni qekatkə liqinkiliri yəp boldi,

Qekatkə liqinkiliri qalduroqanni «wəyranqi kurt»lar yəp boldi.□

<sup>5</sup> Əy, һarakkəxlər, oyqinip kattik yioqlanglar,

Һuwlixinglar, i xarab iqküqilər,

Yengi xarab tüpəylidin —

Qünki u aozingdin elip taxlandi.

<sup>6</sup> Qünki bir həlk, küqlük, sansizliqan həlk,

Zeminim üstigə besip kəldi;

Uning qixliri bolsa xirning qixliri,

□ **1:4** «**Qixligüqi kurt**»lar... «**wəyranqi kurt**»lar — «qekatkə liqinkə» wə «wəyranqi kurt»lar bolsa bəkim qekatkining əsux jəryanidiki üq hil xəkli, bolmisa üq hil baxқа ziyandax һaxarətlər boluxi mumkin.

Uningda xirning hinggang qixliri bardur;

<sup>7</sup> U Mening üzüm tallirimni wəyranə qiliwətti,  
Ənjür dərihimning qowzaqlirini siyriwətti,  
Ularni yalingaqlap, taxliwətti;  
Ularning xahliri aqliwetildi.

<sup>8</sup> Yaxliqidiki eri üqün matəm tutup bəz kiy-  
imlərgə oranoqan nəwjuwandək kattik piqan  
qekinglar;

<sup>9</sup> Pərwərdigarning öyi «axliq hədiyyə»din həm  
«xarab hədiyyə»lərdin məhrum kilindi;  
Kahinlar, yəni Pərwərdigarning hizmətqiliri  
matəm tutidu.□

<sup>10</sup> Etizlar qəldərəp kətti,  
Zemin matəm tutidu;  
Qünki ziraətlər oqazan boldi,  
Yengi xarab qurup kətti,  
Zəytun meyi qəşjiridi.

<sup>11</sup> Həy dehqanlar, uyulunglar;  
Buqdaylar həm arpilar üqün yalwurunglar, i  
üzümqilər,  
Qünki etizlarning hosulliri qurup kətti.

<sup>12</sup> Üzüm teli qəşjirap kətti,  
Ənjür dərihi solixip qaldi,  
Anar dərihi, horma palmisi həm alma dərihimu,  
Daladiki barliq dərəhlər solixip kətti;  
Bərək, xadliqmu adəm balilirida solixip kətti.

---

□ **1:9 «axliq hədiyyə»din həm «xarab hədiyyə»lər...** — «axliq hədiyyə»lər həm «xarab hədiyyə»lər adəttə «kəydürmə qurbanlik»lar həm «təxəkkür qurbanlik»lirining üstigə quyulatti. **«kahinlar, yəni Pərwərdigarning hizmətqiliri»** — «kahin» muqəddəs ibadəthanida puqralar üqün məhsus qurbanliqni kəydürgüqi kixi.

13 Belinglarni baqlanglar, pəryad okunglar, i  
kahinlar;

Hıwlanglar, i qurbangahning hizmətqiliri;

Keqiqə bəz kiyimlarni kiyip düm yetinglar, i  
Hudaning hizmətqiliri;

Qünki Hudayinglarning öyidin «axliq hədiyə»  
həm «xarab hədiyə» üzülüp qaldi. □

14 «Roza tutayli» dəp *Hudaşa* məhsus bir  
məzgilni aytinglar,

Jamaətkə məhsus yiqilimiz, dəp jakarlanglar;

Aksakallarni, zeminda turuwatqanlarning  
həmmisini Pərwərdigar Hudayinglarning öyigə  
yiqip,

Pərwərdigarşa nalə kətüringlar! ■

15 «Ah, xu kün!

Qünki Pərwərdigarning küni yekinlaxti,

U Həmmigə Qadir tərpidin həlakət bolup ke-  
lidu. □ ■

16 Mana, oʻziza kəz aldimizdin elip taxlandi  
əməsmu?

Xadliq, huxalliq Hudayimizning öyidin elip tax-  
landi əməsmu? □

---

□ **1:13 «Hudayinglarning öyi»** — muqəddəs ibadəthanini kərsitidu. ■ **1:14** Yo. 2:12-15 □ **1:15 «U (xu kün) Həmmigə Qadir tərpidin həlakət bolup kelidu»** — muxu səz Yoelşa zamandax Yəhudiylə həkining kəpinqisini qəqitidioqan alahidə gəp. Ular: ««Pərwərdigarning küni» biz Yəhudiylə həkigə nijatni elip kelidu, hər bir baxqə millətkə həlakətni elip kelidu» dəp oylaytti. Yoel pəyoqəmbər xu küningin hər bir gunahkar adəmgə (məyli Yəhudiylə bolsun, Yəhudiylə bolmisun) həlakət elip kelidu, dəp jakarlaydu. ■ **1:15** Yəx. 2:9-22; 13:6 □ **1:16 «Hudayimizning öyi»** — muqəddəs ibadəthanini kərsitidu, əlwəttə.

17 Uruklar topa-qalmilar astida qirip kètti,  
 Ambarlar harabilèxti,  
 Booquzhanilar oqulap qüxti;  
 Qünki ziraètlèr oqazang boldi.

18 Qarpaylar xundak hërkirixip kètti!  
 Kala padiliri patiparak boldi,  
 Otlakni tapalmioq;  
 Qoy padilirimu èzi «gunahimiz bar» degèndèk  
 mëyüslèndi;□

19 Ah, Përwërdigar, nida kilimën Sanga;  
 Qünki ot yalkunliri janggaldiki ot-qèplèrni  
 yëwëtti,  
 Yalkun daladiki barlik dërèhlèrni këydürüwëtti.

20 Daladiki haywanlarmu Sanga nida kilidu,  
 Qünki erik-èstènglèr qurup kètti,  
 Ot-yalkun janggaldiki ot-qèplèrni yëwëtti.

## 2

### *Qekatkilarning wëyranqiliki*

<sup>1</sup> Zion teqida kanay qelinglar,  
 Mukëddës teqimda agah signalini anglitinglar;  
 Zeminda turoquqi hëmmëylèn dir-dir titrisun;

□ **1:18 «Qarpaylar xundak hërkirixip kètti! Kala padiliri patiparak boldi, otlakni tapalmioq; koy padilirimu èzi «gunahimiz bar» degèndèk mëyüslèndi»** — hëtta qarwilar, daladiki haywanlar Hudaqqa nida këtürwatqanoqa ohxaydu (20-ayëtnimu kërüng). Nemixqa èmdi Hudaning hëlqi Uningoqa hëq dua kilmaydu?

Qünki Pərwərdigarning küni kelidu, u yekindidur. □ ■

<sup>2</sup> U kün bolsa qarangoʻu həm sür kün, Bulutlar qaplanoʻan həm qarqarangoʻu zulmət kün, — tang səhər taolalar üstigə yeyiloʻandək, Zor həm küqlük bir həlk kelidu; Ularoʻa ohxax boluqular bolup bakmioʻan, Ulardin keyinmu, dəwrin-dəwrgə yənə bolmaydu.

<sup>3</sup> Ularning aldida köydürgüqi ot mangidu, Ularning kəynidə bolsa bir yalkun köydürüp oʻtidu;

Kelixtin burun zemin «Erən baolqisi»dək, Birak ularning tapini təgkəndin keyin gülgiyahsiz qol-bayawan bolidu; Bərək, ulardin heqnemə keqip kutulalmaydu.

<sup>4</sup> Ularning kiyapiti atka ohxaydu, Atlik ləxkərdək qapidu.

<sup>5</sup> Jəng harwiliri güdürligəndək sada bilən ular taol qoʻkqiliridin səkrəp oʻtidu; Pahalni paraslap köydürgən ot awazidək taraslap mangidu, Dəbdəbilik səp tüzəp turoʻan küqlük qoxundək yüridu,

<sup>6</sup> Ularning aldida əllər kattik azablinidu, Həmmə qiray tatirip ketidu.

<sup>7</sup> Ular palwanlardək yögüridu;

---

□ **2:1 «Zion teoqida kanay qelinglar»** — «Zion» yaki «Zion teoqi» — Yerusalem xəhiri, jümlidin muqəddəs ibadəthana jaylaxkan taodur. «Zion» bəlkim «kərunərlik» degən mənədə. U daim Hudaning Öz həlkigə himayə boluqinuoʻa simwol bolidu. **«kanay qelinglar»** — ibraniy tilida «buroʻa qelinglar». ■ **2:1** Yo. 1:15; Zəf. 1:14, 15

Jəngqilərdək sepildin artilip ətidu;  
 Həmmisi öz aldioqa qarap yürux qilidu;  
 Səplirini heq buzmaydu.

<sup>8</sup> Heqkaysisi öz qerindixini qistimaydu;  
 Hərəkaysisi öz yolida mangidu;  
 Qorallarəqa etilsimu, yarılanmay ətüp  
 mangidu;□

<sup>9</sup> Xəhərning həmmə yerigə qepixidu;  
 Sepil üstidə yügürüp yürüdü;  
 Öylərgə yamixip qıqıdu;  
 Derizilərdin oqridək kiridu.

<sup>10</sup> Ular aldida yər-zeminni titrək basidu,  
 Asmanlar təwrinip ketidu;  
 Quyax həm ay qarangoqulixip ketidu,  
 Yultuzlar julasini qayturuwalidu.■

<sup>11</sup> Pərwərdigar Əz qoxuni aldida awazini  
 qoyuwetidu,  
 Qünki Uning bargahı payansizdur;  
 Uning sözünü orunlioquqi küqlüktür;  
 Qünki Pərwərdigarning küni uluq, intayin  
 dəhxətliktür;

Kim uni kətürəlisun?■

<sup>12</sup> Birəq hətta həzirmu, — dəydu Pərwərdigar,  
 — Qin kənglünqlər bilən, rozilar bilən, yioqilar  
 bilən matəm tutup Mening yenimoqa kaytip  
 kelinglar;■

<sup>13</sup> Kiyim-keqikinglarni əməs, bəlki yürək-  
 baqringlarni tilip,

□ **2:8** «Qorallarəqa etilsimu, yarılanmay ətüp mangidu» —  
 birnəqqə hil tərjimesi boluxi mumkin. Ibraniy tilini qüxinix təs.

■ **2:10** Yəx. 13:10; Əz. 32:7; Yo. 2:31, 3:15 ■ **2:11** Yər. 30:7;  
 Am. 5:18; Zəf. 1:15 ■ **2:12** Yər. 4:1

Pərwərdigar Hudayinglarning yenioʻa qaytip beringlar;

Qünki U mehır-xəpkətlik həm rəhimdil,  
Asan oʻzəplənməydu, zor mehır-  
muhəbbətlıktur,

Yamanlıktın yanıdoʻan *Hudadur*. □ ■

<sup>14</sup> Kim bilidu, U jazalaxtin yenip, rəhim kılıp birər bərikətni,  
Pərwərdigar Hudayinglaroʻa sunoʻudək birər «axlık hədiyə» həm «xarab hədiyə»ni qaldurup ketəmdu tehi?■

<sup>15</sup> Zion teoʻida kanay qelinglar,  
«Roza tutayli» dəp *Hudaoʻa* məhsus bir məzgilni ayringlar,

Jamaətkə məhsus yioʻilimiz, dəp jakarlanglar;□ ■

<sup>16</sup> Əlni yioʻinglar, jamaətni paklandurunglar,  
Aksakallarni jəm kilinglar, balılarni, emı-  
watkanlarnimu yioʻinglar;

Toy kiliwatkan yigit öz öyidin,  
Yatlık bolıdoʻan kiz hujrisidin qıksun;□

<sup>17</sup> Kahınlar, yəni Pərwərdigarning hizmətqiliri

□ **2:13** «**Kiyim-keqikinglarni əməs, bəlki yürək-baoqinglarni tilip,...**» — kona zamanlarda kattik qayoju-həsərətni bildürüx üqün həklər kiyimlirini yirtatti.

■ **2:13** Mis. 34:6; Zəb. 86:15; Yun. 4:2 ■ **2:14** Yun. 3:9

□ **2:15** «**kanay qelinglar**» — ıbraniy tilida «burəa qelinglar».

■ **2:15** Yo. 1:14 □ **2:16** «**Əlni yioʻinglar, jamaətni paklandurunglar**» — muxu «paklandurux» bəlkim hər bir adəmnı Musa pəyoʻəmbərgə qüxürülgən muqəddəs qanunda bekitilgən hər bir haram nərsidin ayriwetix degənliktur. «**Toy kiliwatkan yigit öz öyidin, yatlık bolıdoʻan kiz hujrisidin qıksun**» — «Qan.» 20:7, 24:5 bilən selixtursak, wəziyətnıng jiddiyliki tehımu enik kərünüdu.

aywan bilən qurbangah otturisida yioqa-zar  
ketürsun,  
Ular eytsunki, «I Pərwərdigar, Öz həlkinggə  
iqingni aqritkaysən,  
Öz mirasingni horluqtin saklap,  
Ulargə əllərgə səz-qəqək boluxka qoymioqaysən;  
Əl-yurtlar arisida: «Ularning Hudasi keni?»  
deyilmisun». □ ■

18 Andin Pərwərdigar Öz zeminioqa otluk  
muhəbbitini,  
Öz həlkiyə rəhim-xəpketni kərsətti;  
19 Pərwərdigar jawabən Öz həlkiyə mundak  
dedi: —  
«Mana, Mən silərgə buqday, yengi xarab wə  
zəytun meyini əwətimən,  
Silər bulardin qandurulisilər;  
Wə Mən silərnə kaytidin əllər arisida xərməndə  
kəlip qoymaymən; □  
20 Həm ximaldin kəlgüqini silərdin yirək kəlip,

□ 2:17 «(Ibadəthanidiki) aywan bilən qurbangah ottur-  
isida yioqa-zar ketürunglar» — nemixka axu jayda xundak  
kəlix kerək? Pikrimizqə, bu əmr birnəqqə yil ilgiriki bir  
wəqə bilən ziq munasiwətlik, yəni Yəhüdaning padixahı Yoax  
Zəkəriya degən kaşin-pəyoqəmbərnə dəl axu yərdə əltürüwətkən  
(«2Tar.» 24:21 həm «Mat.» 23:35ni kəring). «**Öz mi-  
rasingni horluqtin saklap...**» — «Pərwərdigarning mi-  
rasi» muxu yərdə, xübhisizki, öz həlkinə kərsitidu. ■ 2:17  
Zəb. 42:10; 79:10; 115:2 □ 2:19 «**Andin Pərwərdigar ...  
rəhim-xəpkitini kərsətti (18-ayət)... Öz həlkiyə mundak  
dedi: ...**» — qarışqanda həlq Hudaning səzi boyiqə dua-tilawət  
kəloqan, Huda dər-wəqə ularning duasioqa hazır jawab beridu.  
Bəzi alimlar bu sözlərnə: «Andin Pərwərdigar ... rəhim-xəpketni  
kərsitidu... bərhək mundak dəydu: ...» dəp tərjimə kəlidu.

Uning aldi qismini xərkiy dengizə,  
 Kəyni qismini oʻrbiy dengizə qoʻliwetimən;  
 Uni qol bir zeminə həydiwetimən;  
 Uning sesiklikı purap turıdu,  
 Pasıq hıdı qıkıdu;  
 Qünki u «qong ixlarnı kılquqımən» dəp özını  
 uluq kılmaqçı bolıdu.□

<sup>21</sup> Korkma, i zemin;

Xadlinip huxal bol;

Qünki Pərwərdıgar uluq ixlarnı kılqan.□

<sup>22</sup> I daladiki haywanlar, korkmanglar;

Qünki qöllüktiki ot-qəplər bərk urmaqta;

Dərəh mewısını bərməktə,

Ənjür dərihi, üzüm teli toluk həsul berıdu.

<sup>23</sup> Həm silər, Zionning baliliri, xadlinip  
 Pərwərdıgar Hudayinglardin hursən bolunglar;  
 Qünki U həkkaniylik boyıqə silərgə «awwalkı  
 yamoqurlar»ni berıdu;

U silərgə həl-yeqin berıdu,

□ **2:20 «Həm ximaldin kəlgüqini silərdin yırak kılıp,...»**

— «ximaldin kəlgüqi» bolsa bəlkim birla waqıtta bizgə ikki bexarətni təng kərsitip berıdu. Birinqidin, Yoel pəyoqəmbərnıng zamanıdiki, ximaldin kəlgən «qekətkə qoxuni»ni kərsitıdu; ikkinqidin, ahırkı zamandıki, ximaldin kelıdıqan, İsrail həlkıgə hıjum kılıdıqan, Xəytan qozqaydıqan qong bir qoxunnımu kərsitıdu. «Qoxumqə səz»imiznımu kəring. **«Uning aldi qismini xərkiy dengizə, kəyni qismini oʻrbiy dengizə...»** — «xərkiy dengiz» «Əlük Dengiz»ni, «Oʻrbiy Dengiz» «Ottura Dengiz»ni kərsitıdu. **«Qünki U (Pərwərdıgar) «qong ixlarnı kılquqımən...»** — baxka birhil tərjimisi «Qünki U (Pərwərdıgar) uluq ixlarnı kılıwatıdu» (21-ayəttikidək).

□ **2:21 «Qünki Pərwərdıgar uluq ixlarnı kılqan»** — yaki «qünki Pərwərdıgar uluq ixlarnı kılıwatıdu».

Yəni baxta bolqandək «awwalki yamoqurlar» h m «keyinki yamoqurlar»ni yaoqduridu. □

<sup>24</sup> Hamanlar buoqdayoqa toloqan bolidu, Idix-k pl r yengi xarab h m maylaroqa tolup taxidu.

<sup>25</sup> W  M n silerg  qek tkil r, qek tk  liqinkiliri, «w yranqi kurt»lar, «qixlig qi kurt»lar, Y ni M n aranglaroqa  w tk n uluoq qoxunum yeg n yillarni qayturup berim n; ■

<sup>26</sup> Sil r boluxiq  y p, qandurulisil r, Xuningd k silerg  karam t ixlarni k rs tk n P rw rdigar Hudayinglarning namini m dhiyil ysil r; Xuning bil n Mening h lkim h rgiz y n  hi-jal tk  qalmaydu.

<sup>27</sup> Sil r Mening Israil iqid  turoqanlikimni, Xundakla M nki P rw rdigar sil rning Hudayinglar ik nlikimni, M ndin baxqa heqkim bolmaydioqanlikini bil-isil r;

---

□ **2:23 «Q nki U h kkaniylik boyiq  silerg  «awwalki yamoqurlar»ni beridu»** — baxqa birhil t rjimisi: «Q nki U silerg  «h kkaniylikni oq tk qi»ni  witidu, h l-yeoqin beridu». Ikki t rjimisi b lkim t ng inaw tlik boluxi mumkin; undakta «h kkaniylikni oq tk qi» Kutquzoq qi-m sihni k rsitixi ker k bolidu. «**U silerg  h l-yeoqin beridu, y ni baxta bolqand k «awwalki yamoqurlar» h m «keyinki yamoqurlar»ni yaoqduridu**» — «awwalki yamoqurlar» (yaki «d sl pki yamoqurlar») Qanaanda 10-ayda yaoqidu w  uning wasitisi bil n tupraq yumxitilip, y r h yd x andin uruq qeqix mumkin bolidu. «Keyinki yamoqurlar» Israilda 3- yaki 4-ayda yeoqip,  tiyazlik zira tl rni pixurux rolini oynaydu. Xunga h rbir dehqan «keyinki yamoqur»oqa t xnadur, uni b k k dirloydu.

■ **2:25** Yo. 1:4

Xuning bilən Mening həkım hərgiz yənə hi-jalətkə qalmaydu.

28 Həm keyin, Mən Öz Rohimni barlıq ət igiliri üstigə quyimən;

Silərnin oqul-qizliringlar bexarət beridu,

Qeriliringlar alamət qüxlərnı kəridu,

Yigitliringlar oqayibanə alamət kərünüxlərnı kəridu; □ ■

29 Bərħək, xu künlərdə qullar üstigimu, dedəklər üstigimu Rohimni quyimən.

30 Mən asmanlarda, zemində karamətlərnı,

Qan, ot, is-tütək tüwrüklirini kərsitimən.

31 Pərwərdigarning uluq həm dəhxətlik küni kəlmigüqə,

Quyax qarangoqulukqa,

Ay qanoqa aylandurulidu. ■

32 Həm xundak əməlgə axuruliduki,

Pərwərdigarning namini qaqirip nida qiləanlarning həmmisi kutkuzulidu;

Qünki Pərwərdigar deginidək, Zion teqida həm Yerusalemda,

Həmdə Pərwərdigar qaqirmakqı boləan «kald-

---

□ **2:28** «**Silərnin oqul-qizliringlar bexarət beridu**» — yaki «silərnin oqul-qizliringlar pəyoqəmbərlik qilidu». ■ **2:28** Yəx. 44:3; Əz. 39:29; Ros. 2:17 ■ **2:31** Yo. 2:10, 31; 3:15; Yəx. 13:10; 24:23; Am. 8:9; Mat. 24:29; Ros. 2:20; Wəh. 6:12-13

isi»lar üqün kutkuzux-nijat bolidu. □ ■

### 3

*Pərwərdigar əllərninğ üstidin həküm qikiridu*

<sup>1</sup> Qünki mana, xu künlərdə, xu pəyttə,  
Mən Yəhuda həm Yerusalemni asarəttin  
kutuldurup, azadlikğa erixtürginimdə,

<sup>2</sup> Mən barlik əllərnimu yioqip,  
Ularni «Yəhoxafat jilojisi»ğa qüxürimən;  
Xuning bilən ularning həlkimni əllər arisioğa  
tarkitiwətkənlikidin,  
Zeminimni belüp parqiliwətkənlikidin,  
Ularni axu yərdə Mening mirasim, yəni həlkim  
Israil tüpəylidin sorakğa tartimən. □

<sup>3</sup> Uning üstigə ular Mening həlkimni doğa tikip  
qək taxlioğan;

---

□ **2:32 «Pərwərdigar qakirmakqi bolğan «kaldisi»lar...»**  
— yaki «Pərwərdigar qakiriwatğan «kaldisi»lar...».  
**«(Pərwərdigarning) «kaldisi»»** — Təwratta,  
pəyoəmbərlərninğ yazmilirida kəp kərilidioğan tema  
yaki mawzudur. Israil həlkining həm əllərninğ kəp qismi  
Hudadin yiraklixip kətkən bolsimu, ular arisida Hudaning  
mehir-xəpkiti bilən, Əzigə sadik bir «kaldisi»ning hamən  
hərdaim tepilidioğanliqi kərsitilidu. ■ **2:32** Ob. 17; Rim.  
10:13 □ **3:2 «Mən barlik əllərnimu yioqip,... xuning bilən  
ularning həlkimni əllər arisioğa tarkitiwətkənlikidin, ...  
ularni... həlkim Israil tüpəylidin sorakğa tartimən»** —  
«əllər» bolsa yat əllər, Yəhudiy əməslər. **«Yəhoxafat jilojisi»** —  
«Yəhoxafat» — «Yah» (Pərwərdigar) sotlaydu» degən mənida. U  
bəlkim Yerusalem xəhirining xərki təripidiki «Kidron jilojisi»ni  
kərsitidu (Yerusalem həm «Zəytun teoqi» arisida).

Bir yigitni bir pahixə ayaloşa almasturoşan,  
 Bir kizni «xarab iqimiz» dəp xarab üqün almasturoşan.

<sup>4</sup> Həy, Tur həm Zidon, Filistiyəning barlıq rayonliri, Mən silərnı nemə kıliptimən?  
 Silər Məndin əq almakqimusilər?  
 (Bırak Məndin əq alimiz desənglar, əqni tezla öz bexinglaroşa qayturup berimən!)□

<sup>5</sup> Kümüxlirim, altunlirimni buliwaloşinglar tüpəylidin,  
 Güzəl gəhərlirimni öz buthaniliringlaroşa aparoşinglar tüpəylidin,

<sup>6</sup> Yəhuda baliliri həm Yerusalemning balilirini öz qeğrasidin yırak kılmak üqün ularni Greklarəşa setiwetkininglar tüpəylidin,

<sup>7</sup> Mana, Mən ularni silər setiwətkən jayda ornidin turəuzimən,  
 Həmdə kıloşinglarnı öz bexinglarəşa qayturimən.

<sup>8</sup> Ooşul-kizliringlarnı Yəhuda balilirining kəlioşa setiwetimən,  
 Ular xularni yıraktiki bir əlgə, yəni Xabiyaliklarəşa setiwetidu;  
 Qünki Pərwərdigar söz kıloşan.□

*Pərwərdigar «Yəhəxafat jiləşisi»da barlıq əllərnıg üstigə həkümını qıqırıdu*

<sup>9</sup> Xuni əllər arisida jakarlanglarki,

□ **3:4 «Həy, Tur həm Zidon,...»** — «Tur» bolsa Liwandiki əng qəng port həm kudrətlik xəhər, Zidon unıng ətrapıdiki rayon.

□ **3:8 «Ular xularni yıraktiki bir əlgə, yəni Xabiyaliklarəşa setiwetidu»** — «Xabiyaliklar» «Xeba» degən rayondikilər boluxı mumkin.

«Jənggə təyyarlininglar,  
Palwanlarni kəzoqanglar,  
Jəngqilərnin gəhəmmisi yəkinlaxsun,  
Jənggə həzir bolsun;

<sup>10</sup> Sapan qixlirini kiliq kiliq,  
Orəakliringlarni nəyzə kiliq sokuxunglar;  
Ajiz adəmmu: «Mən küqlük» desun;

<sup>11</sup> Ətraptiki həmmə əllər, tezdin kelinglar,  
Həmminglar xu yərgə jəm bolunglar!».  
«Əzüngning küqlükliringni axu yərgə  
qüxürgəysən, ah Pərwərdigar!»□

<sup>12</sup> «Əllər kəzoqilip «Yəhəoxafat jilojisi» qə kəlsun;  
Qünki Mən xu yərdə olturup ətraptiki həmmə  
əllərnə sorakqə tartimən.

<sup>13</sup> Orəakni selinglar,  
Qünki ziraət pixti;  
Kelinglar, qüxüp qəylənglar,  
Qünki xarab kəlqəkliri liq tuxuktur,  
Idix-küplər tolup taxidu.  
Qünki ularning rəzilliki zordur»□ ■

<sup>14</sup> Ah, nuroqun, nuroqun kixilər «Qərar  
jilojisi» da!  
Qünki Pərwərdigarning küni «Qərar jilojisi» qə  
yəkinlaxti.

---

□ **3:11** «**Əzüngning küqlükliringni axu yərgə  
qüxürgəysən, ah Pərwərdigar!**» — bu sözlər 2:1-11diki  
wə «Yəx.» 13:3-5diki sözlərgə munasiwətlik boluxi kerək.  
«Yəx.» 13:3-5diki izahatlarnimu kəring. □ **3:13** «**Orəakni  
selinglar, qünki ziraət pixti; kelinglar, qüxüp qəylənglar,  
qünki xarab kəlqəkliri liq tuxuktur... qünki ularning  
rəzilliki zordur**» — muxu buyruq bəlkim Hudaning  
«küqlükliri», yəni pərixtilərgə eytilidu («Wəh» 14:17-20ni  
kəring). ■ **3:13** Wəh. 14:15

15 Kuyax ҳам ay қарангоқулхип ketidu,  
Yultuzlar öz julasini қayturuwalidu. ■

16 Pərwərdigar Ziondin hərkirəydu,  
Yerusalemnin awazini қoyuwetidu;  
Asmanlar, zeminlar silkinidu;  
Lekin Pərwərdigar Öz həlқigə baxpanah,  
Israil baliliriqə küq-һimayə bolidu.

*Pərwərdigar Zionni Öz makani қilidu*

17 Xuning bilən silər Mənki Pərwərdigarning  
silərning Hudayinglar ikənlikimni,  
Öz muқəddəs teqim Zionda turidiqanlikimni  
bilisilər;

Yerusalem pak-muқəddəs bolidu,  
Uningdin heq yat adəmlər yənə өtməydu. □ ■

18 Həm xu küni əməlgə axuruliduki,  
Taqlar yengi xarabni temitidu,  
Dəng-egizliklərdin süt aқidu,  
Yəhudadiki barliқ erik-östənglərdə liқ su aқidu;  
Pərwərdigarning өyidin bir bulak қiқidu,  
Xittim jiloқisini suqiridu. □ ■

19 Misir bolsa bir qəllük,  
Edom adənzatsiz bir qəl-bayawan bolidu,

---

■ 3:15 Yo. 2:10, 3:4, 15; Yəx.13:10; 24:23; Am. 8:9; Mat. 24:29; Ros. 2:20; Wəh. 6:12-13 □ 3:17 «Uningdin heq yat adəmlər yənə өtməydu» — degən sөz bəlkim: (1) heq tajawuzqi yənə Yerusalemni buzmaydu, wə (2) Yerusalemni buloқudək heqқandak butpərəs adəm uningdin yənə өtməydu, degən ikki mənini kərsitixi mumkin. ■ 3:17 Wəh. 21:27

□ 3:18 «...Xittim jiloқisini suqiridu» — «Xittim jiloқisi» Yerusalemning xərқiy təripida bolup, suliri Iordan jiloқisioqa quxidu. ■ 3:18 Am. 9:13

Ularning Yəhuda baliliriqə qiloqan zulum-zorawanliqi tüpəylidin,  
Ular bularning zeminida bigunah qanlarni  
tökkənliki tüpəylidin.

<sup>20</sup> Birəq Yəhuda mənggügə turidu,  
Yerusalem dəwrdin-dəwrgiqə qalidu;

<sup>21</sup> Həm Mən ularni tökkən qanlarning paklandurulmiqan gunahliridin paklandurimən;  
Qünki Pərwərdigar Zionda makanlaxqandur.

**Muq ddes Kalam (y ngi yezik)  
The Holy Bible in the Uyghur language, written in  
Pinyin script**

Copyright   2010 Mukeddes Kalam - Uyghur Bible Translation Committee

Language: Uyghur tili (Uyghur)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2021-09-11

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 12 Sep 2021

b6bd0959-14d2-5233-b340-6f210a8f13c5